

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2023 m. gegužės 2 d. Nr. 21RE- (AG-201/05-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Vilmos Drigotienės ir Vytauto Kurpuveso (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas),

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,
dalyvaujant pareiškėjo asociacijos Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų atstovui advokatui R. P.,

atsakovės Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos atstovei Vaidai Lisauskienei,
trečiojo suinteresuoto asmens Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos atstovui Andriui Petkevičiui,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų skundą atsakovei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai dėl sprendimo panaikinimo (trečiasis suinteresuotas asmuo Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos).

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – ir Rūmai) prašo panaikinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – ir ŽŪM, Ministerija) kanclerio 2023-02-09 potvarkį Nr. 4D-22(1.8E) ir pareigoti Ministeriją iš naujo išnagrinėti Rūmų paraišką Nr. 14PA-KK-21-1-08736-PR001 bei priimti dėl jos teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaiškino, kad 2019-10-30 Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir Agentūra, NMA) pateikė paramai gauti paraišką Nr. 1.05-0772 (toliau – Paraiška Nr. 1) projektui Nr. 14PA-KK-19-1-08723-PR001 „Naujos ir tvarios e. verslo galimybės tautinio paveldo produktų ir amatų gamintojams“ (toliau ir – Įvykdytas projektas) vykdyti. Projekte numatyta sukurti efektyvią kompiuterinę platformą, el. parduotuvę, skirtą tautinio paveldo produktų ir gaminių prekybai Lietuvoje ir užsienyje. ŽŪM skyrė paramą šiam projektui, o pareiškėjas šio projekto metu sukūrė elektroninę parduotuvę www.madebylithuanians.com (toliau – el. parduotuvė). 2021-11-25 pareiškėjas pateikė paraišką, registracijos numeris 14PA-KK-21-1-08736-PR001 (toliau – Paraiška Nr. 2), kuria turėjo būti įgyvendinamas projektas „Tvarios e. verslo galimybės tautinio paveldo produktų ir amatų gamintojams“ (toliau ir – Naujasis projektas), kuriuo siekiama tobulinti el. parduotuvę. 2022-09-13 rašte pareiškėjas paaiškino, kad įgyvendinant Naujajį projektą, tobulinant esamą el. parduotuvę bus sukurti nauji procesų, technologijų ir techninių priemonių tobulinimo metodai – kuriami ir tobulinami sprendimai, kurie padeda apdoroti ir vykdyti pirkėjų užsakymus, kad kuo mažiau turėtų dalyvauti žmonės, automatizuoti prekių sandėlių veiklą, asortimento ir likučių, tiekimo grandinės valdymą, taip pat siekiama naudoti didžiuosius duomenis ir dirbtinį intelektą individualizuojant kiekvieno perkančiojo apsipirkimo kelionę dirbtinio intelekto dėka. 2022-10-18 rašte ir 2022-11-09 el. paštu

pareiškėjas papildomai išaiškino Naujojo projekto patobulinimus ir inovacijas, atsakė ir į NMA klausimus.

2023-02-09 potvarkiu Nr. 4D-22 (1.8E) „Dėl projektų, kuriems neskiriama parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas, Potvarkis) buvo nutarta neskirti paramos. Ministerijos nuomone, Paraiška Nr. 2 neatitiko Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2021 metais pateiktoms paraiškoms, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021-09-03 įsakymu Nr. 3D-554 (toliau – Įgyvendinimo taisyklės) 23.2.12 papunkčio reikalavimų, kad „parama skiriama ir išmoka mokama, jeigu projektas nedubliuojamas su kitais projektais, vykdytais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“, ir nedubliuojamas pagal priemonės veiklos sritį“ ir 4.5 punkte nurodomų „inovacijų“ reikalavimų. 2023-02-14 raštu Nr. BRK-2272 NMA informavo apie priimtą Potvarkį, su kuriuo pareiškėjas nesutinka dėl toliau nurodomų priežasčių.

Produkto sukūrimas ir vėlesnis jo tobulinimas atsakovės praktikoje yra savarankiškai įgyvendinami projektai, kuriems skiriama parama. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007-10-08 įsakymu Nr. 3D-447 buvo patvirtintos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos srities „Žemės ir miškų ūkio veiklos bei žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“ įgyvendinimo taisyklės. 2012-10-01 pareiškėja teikė NMA paraišką Nr. 1.05-0557, kuria buvo įgyvendintas projektas „Nuotolinio mokymo(si) universitetas žemdirbiams ir kaimo gyventojams“. Projektu buvo sukurta nuotolinio mokymo(si) universiteto platforma. Šiam projektui ŽŪM 2012 m. suteikė paramą. ŽŪM kanclerio 2020-09-18 potvarkiu Nr. 4D-152 pareiškėjo projektui „Žinių prieinamumo didinimas plėtojant elektroninio mokymo sistemą“ įgyvendinti taip pat buvo skirta parama. Kaip matyti, pareiškėjai žinoma suformuota praktika, kuomet parama skiriama projektams, kuriais tobulinami anksčiau sukurti produktai. Pareiškėja turėjo ir turi pagrįstų ir teisėtų lūkesčių, kad valstybės institucija elgsis nuosekliai ir toliau laikysis savo suformuotos praktikos.

Skundžiamas Sprendimas neremti Naujojo projekto priimtas dėl tariamai besidubliuojančių projektų finansavimo negalimumo ir inovacijų nebuvimo. Pareiškėjas Naująjį projektą rengė atsižvelgdamas į Įgyvendinimo taisyklių 4.5 punkte nurodytą sąvoką „inovacija“. Ginčo esmė yra tai, kad pareiškėja ir atsakovė nevienodai aiškina sąvoką „inovacija“. Elektroninė prekyba – viena iš imliausių inovacijoms sričių, kur automatizacijos ir optimizacijos sprendimai diegiami nuolat. Atsakovė, atmesdama Paraišką Nr. 2, nurodė 11 tariamų projektų dubliavimosi požymių.

Nėra ginčo, kad įvykdytu projektu buvo sukurta el. parduotuvė, todėl antrą kartą jos kurti nebereikia. Naujasis projektas ir nėra tam skirtas. Inovacija pripažįstama projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas esamiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams tobulinti. Pagal Įgyvendinimo taisykles, jau turi būti esami procesai, technologijos, techninės priemonės, žaliavos ir produktai ir tik tada jiems taikomos inovacijos. Šiuo atveju paramos neprašoma skirti analogiškomis sudėtinėms el. parduotuvės sistemos dalims. Įgyvendinant Naująjį projektą būtų kuriami ir tobulinami sprendimai (įskiepai, funkcionalumai), kurie padeda apdoroti ir vykdyti vartotojų užsakymus, kad juose kuo mažiau turėtų dalyvauti žmonės. Naujuoju projektu siekiama automatizuoti prekių sandėlių veiklą, asortimento ir likučių, tiekimo grandinės valdymą. Tam reikalingi sudėtingi ir inovatyvūs informacinių technologijų sprendimai, nes esami tokio funkcionalumo neturi. Siekiama naudoti didžiuosius duomenis ir dirbtinį intelektą individualizuojant kiekvieno perkančiojo apsipirkimo kelionę dirbtinio intelekto dėka. Naujoviškos dirbtinio intelekto technologijos vystomos, tobulėja ir sukuriamos naujos labai greitai, o jas įdiegti el. parduotuvėje sudėtinga ir reikalauja didelių iššūkių, inovatyvių sprendimų

ir kaštų. Net jeigu laikyti, kad reikia tobulinti tą pačią sistemą (pvz., el. parduotuvės saugumo), tai nereikia, kad jos nereikia tobulinti, taikyti technologines naujoves. Pati savaime „saugumo“ sistema neapriboja jos naudoti tik konkrečią priemonę arba jos neatnaujinti, nemodernizuoti. Kaip daugėja internetinio sukčiavimo atvejų bei būdų, taip ir saugotis reikia įvairiais būdais, ypač inovatyviais, prie kurių dar neprisitaikė saugumo išvengti norintys asmenys.

Nepradėjus vykdyti ar neįvykdžius Naujojo projekto, neįmanoma padaryti pilnaverčio jo parodomąjo bandymo. Argumentas, kad kartojasi būdai, kuriais pareiškėjas demonstruoja Naująjį projektą, su tais, kurie jau yra įvykdytame projekte, nėra teisingas. Norimi įgyvendinti modernūs sprendimai negali būti pademonstruoti, nes jie dar nėra sukurti ir įdiegti. Tam ir prašoma paramos, kad juos sukurti arba patobulinti esamus. Todėl neįmanoma kitaip parodyti Naujojo projekto būsimų sprendimų nenaudojant įvykdytu projektu sukurto produkto ar technologijų.

Pasikartojantis projektų pavadinimas susieja juos tarpusavyje. Tikėtina, kad Sprendimą iš esmės nulėmė tai, kad pareiškėjas tiek įvykdytą projektą, tiek ir Naująjį projektą pavadino susijusiais pavadinimais. Pavadinimai turi būti susiję, nes norima tobulinti ir modernizuoti jau anksčiau sukurtą produktą ir technologijas, kurios naudojamos. Buvusiame pavadinime vartotas žodis „naujos“ ir liudijo, kad bus sukurtas naujas produktas (el. parduotuvė), kokio anksčiau nebuvo, tuo tarpu Naujojo projekto pavadinime nebūtinai turi būti koks nors specifinis žodis, kuris išreikštų esamo produkto ar technologijos inovaciją. Svarbu yra projekto turinys, o ne jo pavadinimas.

Inovacijos vyksta nuolat, todėl būtini ir tobulinimai jomis pasinaudojant. El. parduotuvė buvo sukurta 2021 m. Nuo to laiko elektroninėje erdvėje įvyko tiek esminių pokyčių ir atsirado tiek naujų technologijų bei metodų, kad juos sunku nuosekliai surašyti. „<...> Robotai ir dirbtinis intelektas tampa kasdienybe. „Elektroninė prekyba – ne tik viena sparčiausiai augančių, bet ir viena dinamiškiausių ir imliausių naujovėms verslo sričių. Spartus tradicinės prekybos perėjimas prie skaitmeninių kanalų, vis naujų dalyvių pasirodymas rinkoje ir auganti konkurencija skatina kurti ir diegti inovacijas, kurios jau artimiausiu metu prekybos verslą gali pakeisti neatpažįstamai“. „Kita sparčiai tobulinama sritis – elektroninių parduotuvių veiklos automatizavimas. Kuriami ir tobulinami sprendimai, kurie padeda apdoroti ir vykdyti pirkėjų užsakymus kuo mažiau dalyvaujant žmogui, automatizuoti prekių sandėlių veiklą, asortimento ir likučių, tiekimo grandinės valdymą, taip pat naudoti didžiuosius duomenis ir dirbtinį intelektą individualizuojant kiekvieno mūsų apsipirkimo kelionę. Daug inovacijų kuriama siekiant gerinti apsipirkimo patogumą ir pirkėjų patirtį. Pavyzdžiui, dirbtinis intelektas naudojamas žymint elektroninės parduotuvės prekes, padedant pirkėjui rasti norimas ir labiausiai poreikius atitinkančias prekes ir skatinant pardavimą. Galiausiai tobulinamos ir pačios elektroninės prekybos platformos, ir mokėjimo būdai. Kuriami automatiniai sprendimai, el. parduotuvės kūrimas ir plėtra jau dabar yra nesudėtingi ir prieinami kiekvienam, kuris nori kurti elektroninės prekybos verslą. Kalbant apie mokėjimų inovacijas, sparčiai populiarėja ir vadinamieji „pirk dabar, mokėk vėliau“ mokėjimo sprendimai, leidžiantys pirkėjui atidėti mokėjimą už elektroniniu būdu įsigyjamas prekes ar išskaidyti įmokas dalimis <...>“ (<https://www.15min.lt/verslas/naujiena/finansai/elektronines-prekybos-pokyciai-kokiu-naujoviu-verslas-ir-pirkejai-gali-tiketis-artimiausiu-metu-662-1536252?copied>). Vien 2022 m. Lietuvai buvo gana įsimintini technologinių pasiekimų prasme, nes ji tapo 5G mobiliojo ryšio šalimi. 5G ryšys leis operatyviau valdyti elektroninius įrenginius ir programas, todėl jam taip pat reikia prisitaikyti. Todėl neįmanoma tiksliai iš anksto įvardinti arba apibrėžti visas inovatyvias technologijas, kurios vykdamas Naująjį projektą bus įgyvendintos anksčiau sukurtoje el. parduotuvėje. ŽŪM, tuo tarpu, tiesiog pateikė savo vertinimą (nuomonę), kad visi numatomi darbai nėra argumentas suteikti paramą. ŽŪM sprendimus turi motyvuoti, o toks apibendrintas atsakymas nelaikytinas tinkamu motyvavimu kaip tai numato Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 5 dalies 6 punktą bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika. Tas pats pasakytina ir apie argumentą, kad tai, kokius technologinius skirtumus išvardino pareiškėjas, pasitelkęs IT specialistus, nėra priežastis paramai skirti. ŽŪM atsisakymo suteikti paramą nepagrindė specialisto ar eksperto komentarais, todėl jos nuomonės negalima

laikyti tinkamai motyvuota. Nepasitelkusi kvalifikuotų ekspertų, atsakovė negali tinkamai įvertinti, kaip turėtų būti suprantama „inovacija“ Naujajame projekte.

Pareiškėjas 2022-10-12 rašte atsakovei taip pat išvardijo ir naujus modulius, kuriais bus patobulinta esama el. parduotuvė: SEO tobulinimai: puslapių (kaip puslapis nerastas) tobulinimas; reklaminių skydelių valdymo tobulinimas; (modulis) automatinių sąskaitų faktūrų siuntimas klientams; (modulis) paieškos mechanizmas: pakeitimai ieškant ir prekės aprašyme ir t. t. Pvz., būtina reguliariai tobulinti SEO (Kas yra SEO ir kodėl jis svarbus svetainei? (https://www.iv.lt/kas-yra-seo-ir-kodel-jis-svarbus-svetainei/?gclid=Cj0KCQiA6rCgBhDVARIsAK1kGPIZn8PbRvi7vWB_1GkkqLQKIYbBdM4qS2z6qcR3ayxunG8QqTtr9r8aAj6hEALw_wcB)). SEO yra el. parduotuvės paieškos sistemų optimizavimas, kuris užtikrina ir nuolat gerina svetainės poziciją pirmajame paieškos rezultatų puslapyje. Pagrindinė SEO optimizavimo paskirtis – padėti tinklapiams tapti greičiau surasties tarp konkurentų svetainių. Svetainės, kurios nėra optimizuotos, turi labai mažą tikimybę patekti į TOP 10 paieškos rezultatuose pagal populiarias užklausas. SEO yra itin svarbi rinkodaros sudėtinė dalis, kuri padeda sukurti ilgalaikę strategiją, didina svetainės matomumą ir prekės ženklo atpažįstamumą, generuoja organinį srautą į svetainę, kas savaime gerina pardavimus. Organinė paieška reiškia lankytojų srautus iš natūralios paieškos, t. y. pareiškėjui nereikėtų mokėti už kiekvieną lankytojų paspaudimą ant svetainės nuorodos Google paieškos sistemoje. Kadangi Google optimizacija yra ilgalaikė, sumani investicija, ilgalaikėje perspektyvoje organinis srautas yra generuojamas santykinai be didelių investicijų. Taigi, SEO inovacijos įdiegimas esamai pareiškėjo el. parduotuvei leistų ją reikšmingai modernizuoti ir padidinti apyvartas. Iš to naudos gautų ir visi el. parduotuvės vartotojai, ypač tautinio paveldo gamintojai ir kūrėjai.

Prekių duomenų eksporto į „Microsoft Excel“ programą arba el. parduotuvės derinimas su Pragma buhalterine programa, automatinių sąskaitų faktūrų siuntimo klientams funkcijos įdiegimas reikalauja inovatyvių programavimo darbų, taip irgi tobulinamas el. parduotuvės naudojimas ir patrauklumas vartotojams. Programos įskiepai, leidžiantys efektyviai sujungti skirtingas programas ir patiekti klientams patogesnes paslaugas (automatiškai formuojant sąskaitas pirkėjams) yra naujos technologijos įdiegimas, nes leidžia sumažinant žmogiškųjų išteklių sąnaudas, automatizuoti ir pagreitinti procesą. Toks patobulinimas skatins klientus patogiau pirkti el. parduotuvėje. ŽŪM pripažįsta, kad pareiškėjas pateikė idėją apjungti skirtingus prekių sandėlius, tačiau tuo pačiu teigia mananti, kad idėja neverta paramos. Tačiau jeigu el. parduotuvės administratorius arba klientai žinos, kuriuose sandėliuose saugomos tam tikros prekės, jie galės lengviau komplektuoti prekių krepšelius, tiksliau nustatyti prekių pristatymo laiką ir kaštus. Tai patobulinimas, kuris leidžia mažinti žmonių darbo sąnaudas, galutines prekių tiekimo grandines paverčiant automatinais procesais. Taip inovacijų pagalba taupomos lėšos ir kuriamas internetinės parduotuvės patrauklumas.

Su moduliais galima automatizuoti vieną ar kitą funkciją, arba el. parduotuvėje optimizuoti tam tikrus darbus. Sukurti moduliai gali būti verslo komercinė paslaptis, todėl sunku pasakyti, ar kitos rinkoje veikiančios el. parduotuvės naudoja modulius, ar kitą technologiją ir kaip jos optimizuoja darbą, tačiau pareiškėją konsultavo ir IT specialistai, kurie teigė, kad modulio, kuris sudarytų sąlygas apjungti du skirtingus prekių sandėlių tipus, kol kas nėra. Naujų modulių įdiegimas, pirkimo puslapių tobulinimas, prekių paieškos pagal jų aprašymą įdiegimas taip pat tobulina el. parduotuvės administravimą ir naudojimą. Tai būtini patobulinimai, norint neatsilikti nuo rinkos konkurentų.

Akivaizdu, kad dauguma techninių informacinių technologijų sprendimų yra inovatyvūs ir suteikia el. parduotuvei nesukurtų ir neįdiegtų funkcionalumų (amžiaus cenzo, automatinių formų pildymo, saugumo sprendimų tobulinimo). Vien internetinių svetainių saugumo arba duomenų apsaugos (BDAR) klausimais reguliariai kuriamos ir atnaujinamos įvairios programos, IT sprendimai. Galiausiai, priklausomai nuo naujovių rinkoje, dažnai keičiamas ir el. prekybos teisinis reguliavimas, kuris savaime sąlygoja elektroninio verslo sistemų atnaujinimus ir tobulinimus.

Be to, atsiras nauji galutiniai naudos gavėjai – kitų tautinio paveldo gaminių ir dirbinių amatininkai. Patobulinus el. parduotuvę tikimasi, kad jos naudojimas ir sklaida didės, atitinkamai tai didins jos žinomumą ir naujus potencialius prekių ir paslaugų ar kitokių produktų tiekėjus ir gamintojus. Taip pat bus tobulinamas prekių ir paslaugų dvikalbis pristatymas. Esama el. parduotuvė nebus papildoma naujomis kalbomis, tačiau jau esanti ir naujai talpinama informacija koncentruojama, didinamas tautinio paveldo sertifikatus turinčių prekių / gaminių / tradicijų kiekis, rengiami nauji jų pristatymai, apibūdinimai, fotografijos.

Projekto tikslas – tobulinti tautinio paveldo produktų sklaidą. ŽŪM teisi, kad abiem projektais skatinama ir vystoma prekyba tautinio paveldo produktais ir gaminiais. Naujuoju projektu siekiama patobulinti jau esamą el. parduotuvę, kad prekyba taptų dar labiau produktyvesnė ir efektyvesnė. Siekiama progresyviai, atsižvelgiant į naujausias elektroninės prekybos inovacijos, didinti minimų ir naujai įtrauktinų produktų prekybą ir naudą jų gamintojams.

Skundžiamas sprendimas nenaudingas Lietuvai, nes valstybė, anksčiau remdama įvykdytą projektą, pritarė, kad tikslinga įsteigti el. parduotuvę, kuri leistų tautinio paveldo gamintojams ir kūrėjams reklamuoti savo produkciją ir didinti Lietuvos unikalumo žinomumą ir sklaidą. Tuo tarpu, neskiriant dėmesio ir finansavimo tokios el. parduotuvės atnaujinimui ir tobulinimui, ji pakankamai greitai taps nebepopuliari, nes neatitiks rinkos poreikių ir klientų lūkesčių. Neatnaujinant ir nemodernizuojant sukurto produkto, išlaidos jo kūrimui taps beprasmes. Tai visiškai neekonomiškas pasirinkimas, nepagrįstas kaštų ir naudos analize (1 t., b. l. 1–8).

Komisijos posėdyje pareiškėjos atstovas palaikė skundą jame išdėstytais argumentais, prašė skundą tenkinti.

Ministerija skundą prašo atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškinu, kad pareiškėjo Įgyvendintame Projekte, kuriam skirta parama, buvo numatyta sukurti efektyvią kompiuterinę platformą, el. parduotuvę, skirtą tautinio paveldo produktų ir gaminių prekybai Lietuvoje ir užsienyje. Pareiškėjas sukūrė el. parduotuvę. Pareiškėja 2021 m. Paraiška Nr. 2 prašė paramos Naujam projektui, kuriuo siekiama tobulinti el. parduotuvę.

Įgyvendinimo taisyklių 9 punkte nustatyta, kad pagal priemonės veiklos sritį parama teikiama parodomiesiems bandymams rengti (įrengti ir vykdyti), informavimo renginiams organizuoti skleidžiant mokslo žinias ir inovacijas žemės, maisto, miškų ūkio ir kaimo plėtros sektoriuose. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014-08-26 įsakymu Nr. 3D-507 patvirtintose Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių (toliau – Administravimo taisyklės) 59 punkte pažymėta, jog tinkamumo skirti paramą vertinimo metu yra nustatoma, ar paraiška yra tinkama finansuoti pagal atitinkamą Programos priemonę, atsižvelgiant į bendrąsias įgyvendinimo taisyklėse nustatytas tinkamumo sąlygas ir reikalavimus.

Projektų, finansuotinių pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės atrankos komitetas (toliau – PAK) Paraiškos Nr. 2 vertinimo metu pateikė rekomendaciją, kad Projektas yra netinkamas finansuoti, nes neatitinka Įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunkčio nuostatų (parama skiriama ir išmoka mokama, jeigu projektas nedubliuojamas su kitais projektais ir nedubliuojamas pagal priemonės veiklos sritį). Vertinant Paraišką Nr. 2 nustatyta, kad Projektas dubliuojasi su Įvykdytu projektu, t. y. 2021 m. Paraiška siekiama patobulinti sukurtą el. svetainę, išplėsti jos veikimo galimybes. Įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunkčio nuostatų prasme, tokia Paraiška su įgyvendinamu projektu vertintina kaip besidubliuojanti su anksčiau įgyvendintu projektu. Projektas neatitinka ir Įgyvendinimo taisyklių 4.5 papunktyje paminėtos inovacijų sąvokos.

Naujojo projekto vertinimo metu buvo siekiama surinkti informaciją, dokumentus, kad išsisklaidytų abejonės prieš priimant galutinį sprendimą. 2022-09-13 gautame atsakyme pareiškėjas pateikė paaiškinimą, kad Naujasis projektas yra unikalus ir vienintelis Lietuvoje, kurio galutiniai pagalbos gavėjai yra tradiciniai amatininkai; kad įgyvendinant projektą, bus patobulinta elektroninė (e. verslo) sistema (lietuvių ir anglų kalbomis), tobulinant esamą el. parduotuvę bus sukurti nauji procesų, technologijų ir techninių priemonių tobulinimo metodai – kuriami ir

tobulinami sprendimai, kurie padeda apdoroti ir vykdyti pirkėjų užsakymus, kad kuo mažiau dalyvautų žmonių, automatizuoti prekių sandėlių veiklą, asortimento ir likučių, tiekimo grandinės valdymą, taip pat siekiama naudoti didžiuosius duomenis ir dirbtinį intelektą individualizuojant kiekvieno perkančiojo apsipirkimo kelionę dirbtinio intelekto dėka. NMA, siekdama įvertinti projekto atitiktį kriterijams, dar kartą kreipėsi į pareiškėją su prašymu detaliai aprašyti būsimus technologinius pokyčius atnaujinamoje e. verslo sistemoje. Pareiškėjas 2022-10-18 rašte išvardijo naujus modulius, kuriais bus patobulinta esama e. verslo sistema. NMA dar kartą kreipėsi į pareiškėją pakartotinai, prašydama, kad pareiškėjo informacinių sistemų specialistas nurodytų technologinius skirtumus tarp įgyvendinant naują projektą planuojamų sukurti ir įgyvendinus ankstesnį projektą sukurtu produktu. 2022-11-09 pareiškėjas el. paštu atsakė į NMA klausimus. Išanalizavus Paraiškoje Nr. 2 ir paaiškinimuose pateiktą informaciją, nustatyta, kad abu projektai turi dubliavimosi požymių, kurie nurodyti skundžiamame Sprendime. Projektas pripažintas netinkamu finansuoti, nes dubliuoja kitą, jau įgyvendintą projektą (Įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunktis). Projektas neatitinka ir inovacijų sąvokos (Įgyvendinimo taisyklių 4.5 papunktis). Pareiškėjas skunde nurodo, kad valstybė, anksčiau remdama įvykdytą projektą, pritarė, kad tikslinga įsteigti el. parduotuvę, tuo tarpu, neskiriant dėmesio ir finansavimo tokios el. parduotuvės atnaujinimui ir tobulinimui, ji pakankamai greitai taps nebepopuliari. Ministerija nesutinka su tokiais teiginiais ir mano, kad jie nepagrįsti. Jei būtų atsižvelgiama į tokius argumentus, neatmestina galimybė, kad pareiškėjas po metų ar kelių vėl teiktų naujas paraiškas, siekdamas tobulinti sukurtą el. svetainę. Tai reikštų tik neatsakingą ir neteisėtą valstybės lėšų panaudojimą, nepasiekiant Įgyvendinimo taisyklėse nurodytų tikslų. Ministerija taip pat pažymi, kad šiuo metu Lietuvoje veikia ne viena el. svetainė, kurioje prekiaujama tautinio paveldo produktais, pvz., tinklalapis <https://kaimasinamus.lt/30-tautinis-paveldas>, ar bendro pobūdžio el. svetainės, kuriose taip pat prekiaujama tautinio paveldo produktais, pvz. <https://savamkieme.lt/>.

Apibendrinant, Sprendimas buvo priimtas griežtai laikantis nustatytų teisės aktuose paraiškų vertinimo procedūrų, sprendimas pagrįstas pateiktais su Paraiška duomenimis (1 t., b. l. 91–97).

Komisijos posėdyje Ministerijos atstovė palaikė atsiliepimo argumentus, skundą prašė atmesti kaip nepagrįstą. Papildomai akcentavo, kad pagrindinis Paraiškos Nr. 2 nefinansavimo pagrindas buvo jo dubliavimasis su Paraiška Nr. 1.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Agentūra prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime NMA nurodė iš esmės analogiškas aplinkybes ir argumentus, kurie nurodyti ŽŪM atsiliepime. NMA manymu, Potvarkiu teisėtai ir pagrįstai projektas Nr. 14PA-KK-21-1-08736-PR001 buvo pripažintas netinkamu finansuoti, nes dubliuoja kitą projektą Nr. 14PA-KK-19-1-08723-PR001, be to, Projektas neatitiko inovacijų sąvokos. Potvarkis priimtas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, įvertinus visas aktualias aplinkybes, yra teisėtas, pagrįstas, motyvuotas (2 t., b. l. 17–23).

Komisijos posėdyje Agentūros atstovas palaikė atsiliepimo argumentus, skundą prašė atmesti kaip nepagrįstą.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl ŽŪM kanclerio 2023-02-09 potvarkiu Nr. 4D-22(1.8E)) priimto sprendimo pripažinti netinkamu finansuoti pareiškėjos Naujajį projektą. Komisija pažymi, jog nors Potvarkiu buvo patvirtintas projektų, kuriems neskiriama parama, sąrašas, tačiau šiame sąraše įrašyta tik pareiškėja, o tai reiškia, jog Potvarkis priimtas tik pareiškėjos atžvilgiu. Potvarkiu Naujasis Projektas buvo atmestas, nes nustatyta, kad jis dubliuojasi su anksčiau pareiškėjo Įvykdytu projektu, todėl neatitinka Įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunkčio; taip pat Projektas atmestas, nes neatitinka Įgyvendinimo taisyklių 4.5 papunktyje paminėtos inovacijų sąvokos (1 t., b. l. 74–86, 2 t., b. l. 1–11).

Paramos pagal priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ (toliau – Priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką nustato Įgyvendinimo taisyklės. Pastarosiose įtvirtinta, kad *informavimo renginys* – seminaras, lauko diena, dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės susitikimas, konferencija ar kitas renginys, kuriame *skleidžiamos mokslo žinios, žemės ūkio ir kaimo plėtros naujovės, dalijamasi patirtimi* (4.4 papunktis); *parodomasis bandymas* – naujų technologijų, mokslo naujovių ir pažangios patirties *diegimas ir rodymas* ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, kurių veikla susijusi su prekinės produkcijos gamyba (4.9 papunktis); *inovacija* – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti (4.5 papunktis).

Pagal Priemonės veiklos sritį parama teikiama *parodomiesiems bandymams rengti (įrengti ir vykdyti), informavimo renginiams organizuoti skleidžiant mokslo žinias ir inovacijas žemės, maisto, miškų ūkio ir kaimo plėtros sektoriuose*. Informavimo renginiai gali būti organizuoti tiesioginio kontakto su paramos gavėjais būdu (ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, įmonėje, auditorijoje ir pan.) bei įvairiais nuotoliniais būdais (internetu telefonijos tinklo ir per kompiuterines programas „Skype“, „Viber“ ir kt. programas) karantino, ekstremaliosios situacijos ar nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejais (IV Skyriaus 9 punktas). Paramos gali kauptis juridiniai asmenys: mokslo ir studijų institucijos ir profesinio mokymo įstaigos (18.1 papunktis); kiti juridiniai asmenys, turintys licenciją vykdyti formalųjį profesinį mokymą (18.2 papunktis). *Galutiniai naudos gavėjai, t. y. informavimo renginių dalyviai* – ūkininkai, Žemės ūkio ir kaimo verslo valdų registro informacinėje sistemoje registruoti jų šeimos nariai, ūkininkų partneriai, ūkio darbuotojai, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys žemės, maisto ar miškų ūkio veikla, įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, taip pat kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantys žemės valdytojai, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių darbuotojai, tradiciniai amatininkai (20 punktas). Galutiniai naudos gavėjai, norėdami dalyvauti informavimo renginiuose, turi užpildyti ir pateikti paramos gavėjui paraišką dalyvauti informavimo renginyje (21 punktas).

Įgyvendinimo taisyklių 23.2 papunktyje įtvirtinti Priemonės veiklos srities tinkamumo sąlygos ir reikalavimai, tame tarpe, jog: projekte numatyta vykdyti veikla ir išlaidos projektui įgyvendinti yra susiję su remiama veikla, nurodyta šių taisyklių IV skyriuje (23.2.1 papunktis); pareiškėjas turi teisę užsiimti žinių perdavimo ir informavimo veiklomis (23.2.3 papunktis); pareiškėjas, įvardytas 18.2 papunktyje, teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę užsiimti formaliu profesiniu mokymu žemės ūkio, maisto, miškininkystės ar kitose kaimo plėtros srityse (23.2.4 papunktis); pareiškėjas turi patirties įgyvendinant projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu (23.2.5 papunktis); pareiškėjas yra parengęs parodomąjį bandymo metodiką (23.2.10 papunktis); *projektas nedubliuojamas su kitais projektais, vykdytais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“, ir nedubliuojamas pagal Priemonės veiklos sritį. Tokių projektų sąrašas skelbiamas Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt* (23.2.12 papunktis).

Įgyvendinimo taisyklių 38 punkte nurodytos tiesioginių išlaidų kategorijos, tarp jų, darbo užmokestis arba atlygis lektoriams; seminarų, lauko dienų, grupės susitikimų, konferencijų organizavimas arba seminarų, lauko dienų, konferencijų, grupės susitikimų paslaugų pirkimas; kelionės ir (arba) transporto (nuomos ir kitos transporto išlaikymo), komandiruočių (kai į komandiruotes vyksta pareiškėjo darbuotojai) išlaidos; parodomąjį bandymo įrengimas ir vykdymas arba parodomąjį bandymo įrengimo ir vykdymo paslaugos pirkimas pagal parodomąjį bandymo metodiką; žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, būtinos parodomąjį bandymo įrengimui ir vykdymui), patalpų, žemės nuoma ir (arba) eksploatavimas; įrangos, medžiagų transportavimas; priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų

įsigijimas; atlygis už parodomojo bandymo įdiegimo (įrengimo, vykdymo) darbus (38.1-38.8 papunkčiai).

Pagal Įgyvendinimo taisyklių 55 ir 56 punktus, Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai. PAK svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima žemės ūkio ministras ar jo įgaliotas asmuo.

Remiantis į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad pareiškėjas 2019-10-30 buvo pateikęs Paraišką Nr. 1, pagal kurią buvo skirta parama (tarp šalių ginčo dėl šios aplinkybės nėra) projektui „Naujos ir tvarios e. verslo galimybės tautinio paveldo produktų ir amatų gamintojams“ vykdyti. Projekte numatyta sukurti efektyvią kompiuterinę platformą, el. parduotuvę, skirtą tautinio paveldo produktų ir gaminių prekybai Lietuvoje ir užsienyje (1 t., b. l. 12–34).

2021-11-25 Rūmai pateikė Paraišką Nr. 2, kuria prašė paramos projekto „Tvarios e. verslo galimybės tautinio paveldo produktų ir amatų gamintojams“. Paraiškoje, be kita ko, pateikta informacija apie parodomąjį bandymą, nurodant, jog projekto pagalba bus tobulinama el. parduotuvė; išplėta galimybė į el. parduotuvę įtraukti daugiau tautinio paveldo gamintojų ir kūrėjų; užtikrinta naujų gamintojų įtrauktis į projektą (pasitelkiant grupių susitikimus ir kt. viešinimo renginius). Parodomojo bandymo metu bus: pristatyti e. verslo privalumai ir galimybės; e. verslo individualus panaudojimas, atsižvelgiant į gaminamą produkciją / gaminius; individualios galimybės naujai sukurtoje platformoje; pademonstruotas platformos naudojimas; prisijungimas prie serverio; pademonstruota ir praktiškai mokoma, kaip valdyti ir organizuoti savo paskyrą, tam tikrų operacijų atlikimas, dokumentacijos tvarkymas el. platformoje; buhalterinės atskaitomybės platformoje tvarkymo darbai. Tikėtina, kad įdiegus bandymą 10 šalies ūkių ir suorganizavus parodomojo bandymo rezultatams pristatyti viešinimo renginius (seminarus ir lauko dienas) 10-yje apskričių, ne mažiau kaip 20 proc. padidės e. verslo naudotojų Lietuvos kaime. Pažymėta, kad e. verslas yra vienas iš inovatyvių ir perspektyvių verslo plėtros galimybių; e. verslo panaudojimas tautinio paveldo produktams / gaminiams parduoti yra inovatyvus metodas Lietuvoje, tai yra naujas reiškinys, kurį būtina tobulinti (1 t., b. l. 36–69; 125–162).

Naujasis Projektas buvo svarstytas Projektų atrankos komitete 2022-08-10 ir gražintas pervertinti, kad būtų įvertinta, ar projektas: atitinka Įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunktyje nustatytą tinkamumo gauti paramą kriterijų; atitinka Įgyvendinimo taisyklėse nurodytus priemonės veiklos srities prioritetus, tikslines sritis ir kompleksinius tikslus; atitinka Įgyvendinimo taisyklių 4.5 papunktyje nustatytą inovacijos sąvoką; atitinka Įgyvendinimo taisyklių 23.2.11 papunktyje nustatytą tinkamumo gauti paramą kriterijų (PAK posėdžio protokolai Nr. 8D-349(5.50E), 1 t., b. l. 102–108).

NMA pareiškėjui 2022-09-05 raštu paprašė pateikti papildomus paaiškinimus (1 t., b. l. 173–175), o 2022-09-13 gautas atsakymas. Pastarajame Rūmai pateikė paaiškinimą, kad projektas nedubliuoja kitų projektų, nes yra unikalus ir vienintelis projektas Lietuvoje, kurio galutiniai pagalbos gavėjai yra tradiciniai amatininkai; projektas atitinka Įgyvendinimo taisyklių III skyriuje numatytus prioritetus, jo įgyvendinimo metu, be kita ko, bus organizuojami viešinimo renginiai (seminarai, lauko dienos, baigiamoji konferencija) bei kitos informacijos sklaidos priemonės (pasidalijimo patirtimi darbo grupės susitikimai); projektas atitinka tikslines sritis ir kompleksinius tikslus, konsultavimo institucijos ir žemės ūkio veiklos subjektų parodomasis projektas leis ūkiams išplėsti pardavimo rinką, projekto metu bus kuriami nauji metodai naujiems procesams, technologijoms ir techninėms priemonėms tobulinti, kurių pagalba bus pasiekti geresni ekonominės veiklos rezultatai – padidės ūkio subjektų pelningumas, pasitelkiant naujus produkcijos realizavimo būdus, atsivers galimybės technologinei ūkių plėtrai ir pažangai; įgyvendinant projektą bus patobulinta 2021–2022 m. sukurta elektroninė (E. verslo) sistema (lietuvių ir anglų kalbomis), skirta tautinio paveldo produktų ir gaminių prekybai Lietuvoje ir užsienyje; įgyvendinant projektą, tobulinant esamą el. parduotuvę bus sukurti nauji procesų, technologijų ir techninių priemonių tobulinimo metodai – kuriami ir tobulinami sprendimai, kurie

padeda apdoroti ir vykdyti pirkėjų užsakymus, kad kuo mažiau turėtų dalyvauti žmonės, automatizuoti prekių sandėlių veiklą, asortimento ir likučių, tiekimo grandinės valdymą, taip pat siekiama naudoti didžiuosius duomenis ir dirbtinį intelektą individualizuojant kiekvieno perkančiojo apsipirkimo kelionę dirbtinio intelekto dėka; projektas atitinka Įgyvendinimo taisyklių 4.5 papunktį, elektroninė prekyba – viena iš imliausių inovacijoms sričių, kur automatizacijos ir optimizacijos sprendimai diegiami nuolat (1 t., b. l. 176–179).

2022-10-13 gautame rašte (reg. Nr. BR5.2-18745) Rūmai išvardijo naujus modulius, kuriais bus patobulinta esama e. verslo sistema: SEO tobulinimai: puslapio (kaip puslapis nerastas) tobulinimas; reklaminių skydelių valdymo tobulinimas; (modulis) automatinis sąskaitų faktūrų siuntimas klientams; (modulis) paieškos mechanizmas: pakeitimai ieškant ir prekės aprašyme; skirtingi laiškų gavėjai administratoriui – užklausa, užsakymų, faktūrų siuntimui; siuntų sekimo modulis; SEO darbai; pirkimo puslapio tobulinimas; greitaveikos tobulinimas; prekių eksportas į „Microsoft Excel“ programą; greitas prekės bei tekstinio meniu redagavimas prisijungus prie admin. dalies; automatinis kliento nukreipimas į banką per 5 sekundes nuo užsakymo pateikimo; sistemos saugumo tobulinimas, spragų eliminavimas („error“ pranešimų rodymas); administratoriaus rolių praplėtimas: bus leidžiama matyti prekių sąrašą, leidžiama redaguoti prekę; amžiaus patvirtinimas („ar tau yra 20 metų“) konkrečioms prekių kategorijoms (MODULIS); vartotojui, prisijungusiam prie sistemos, automatinis kontaktų formos užpildymas; visada ieškoma ir prekės aprašyme; mobilios versijos tobulinimas; galimybė importuoti prekių vertimus iš „Excel“ į failus pagal prekės kodą (pavadinimas, trumpas ir išsamus aprašymas). Taip pat Rūmai nurodė, kad bus išplėta galimybė į el. parduotuvę įtraukti daugiau tautinio paveldo gamintojų ir kūrėjų; bus užtikrinta naujų gamintojų įtrauktis į projektą (pasitelkiant grupių susitikimus ir kt. viešinimo renginius); parengtos pristatymui kokybiškos visų produktų / gaminių / paslaugų fotonuotraukos; visi produktai / gaminiai / paslaugos bus glaustai, bet išsamiai aprašyti lietuvių ir anglų kalbomis; bus nufotografuota, aprašyta ir išversta iš lietuvių kalbos į anglų kalbą ne mažiau kaip 100 tautinio paveldo sertifikatus turinčių prekių / gaminių / tradicijų ir paskelbta parduotuvėje (1 t., b. l. 109–110; 180–181).

Rūmai 2022-11-09 el. paštu atsakė į papildomai užduotus NMA klausimus. Dėl klausimo „*Kokiai e. prekybos sistemai diegti yra gauta parama ankstesniame projekte?*“ paaiškino, kad sukurta e-prekybos sistema, kurioje naudojama mišri valdymo sistema (administratorius, vartotojas ir pirkėjas); administratorius gali dalintis su vartotoju prieiga prie parduotuvės administravimo valdymo bloko su tam tikrais apribojimais (šios sistemos diegimas reikalauja labai daug išteklių); šios sistemos ypatybė yra ta, kad galutinis sprendimas gali būti atliekamas pagal duotų teisių vartotojui atlikimą; tai yra sukuriama dvi opcijos: 1) vartotojas ir administratorius gali turėti tas pačias teises patvirtinti / užbaigti užsakymą; 2) administratorius gali neduoti leidimo patvirtinti / užbaigti užsakymą; taip pat sukurta pirkėjo valdymo blokas, kuriame atsiranda juridinio ir fizinio asmens išvestinis teisių valdymas.

Į klausimą „*Kaip bus pademonstruotas parodomasis bandymas?*“ pareiškėjas atsakė, jog įdiegus parodomąjį bandymą bus: vartotojas supažindintas su e. verslo galimybėmis ir praktiniu panaudojimu; praktiškai pademonstruotos el. parduotuvės platformos galimybės; vartotojas supažindintas ir įtrauktas tvarkytis su prekių / gaminių apskaita (buhalterinių dokumentų formavimu, sąskaitų formavimu ir kt.); bus pademonstruotas sąskaitų už prekes / gaminius tvarkymas ir galimybės; pademonstruota galimybė naudojant suprogramuotą Excel failą (skirtą importuoti į el. parduotuvę) susikelti savo prekes / gaminius į platformą, nurodant kainą ir kitus būtinus prekės/gaminio parametrus.

Į klausimą „*Kas sudaro už gautą paramą ankstesnio projekto metu sukurtą e-prekybos sistemą?*“ Rūmai atsakė: 1) e-prekybos sistemos sukūrimas; 2) galimi atsiskaitymo būdai (įskiepai): Swedbank, SEB, Luminor, Citadele, Šiaulių bankas, Medicinos bankas, Visa, Paysera, PayPal, Revolut; 3) SEO buvo „naudojamas“ 40 raktinių žodžių, taip pat 80 svetainės puslapių paruošimo paieškos sistemoms; išoriniame SEO buvo registruota apie 50 Google stebimų, atrinktų šaltinių; 4) svetainė sujungta su Pragma buhalterine programa, panaudota el. parduotuvės ir Pragmos sukurti įskiepai, kad sistema veiktų sąveikaudama; el. parduotuvės buhalterijos veikimo

principas: įvykus pardavimui el. parduotuvė sukuria sąskaitą faktūrą, kuri išsiunčiama automatiškai Pragmai, galutinė sąskaita faktūra suformuojama Pragmoje; 5) koks yra inovatyvumas mūsų el. parduotuvėje iš IT pusės?; kai bandoma apjungti du skirtingus prekių sandėlių tipus; pirmas tipas, sandėlis su vedama el. erdvėje apskaita; kitas tipas, kai sandėlyje nėra prekių likučių, apskaita yra arba ne (smulkus gamintojas); šios parduotuvės sprendimas buvo apjungti tokio tipo sandėlius; nuo pagrindų sukurta dviejų tipų sandėlių sistema, kurią galima naudotis tiek prisijungus prie el. parduotuvės tiek ir neprisijungus; neprisijungus sukuriama specialus Excel failas tiesiai iš el. parduotuvės, kuriuo galima importuoti / eksportuoti prekes į el. parduotuvę (neprisijungus, galima padaryti klaidų, vėliau ištaisomos importuojant į parduotuvę, prisijungus sunkiau rasti klaidas); vėliau tą patį failą galima naudoti toliau; 6) visų prekių/gaminių fotografijos (kiekvienos prekės /gaminio 3-5 kokybiškos fotonuotraukos), aprašai ir jų vertimas į anglų kalbą; nufotografuota ir e-sistemoje patalpinta per 500 prekių su aprašais ir nuotraukomis sukelta į sistemą ir sistema paleista ir t. t.; 7) pasirinkti moduliai pagerins svetainės darbą, optimizuos tam tikrus procesus, taupys laiką tvarkant pasikartojančias užduotis; taip pat bus daromi tam tikri pakeitimai, kurie pirkėjui suteiks galimybę greičiau atlikti norimus veiksmus ir taip pagerins pardavimus, bei klientų srautus; su moduliais galima automatizuoti vieną ar kitą funkciją, arba el. parduotuvėje optimizuoti tam tikrus darbus; sukurti moduliai gali būti įmonės komercinė paslaptis; todėl sunku pasakyti, ar kitos el. parduotuvės naudoja modulių ar kitą technologiją ir kaip jie optimizuoja darbą, tačiau kiek teko bendrauti su IT specialistais, modulis, kuris sudarytų sąlygas apjungti du skirtingus prekių sandėlių tipus, kol kas nėra (pastaba: atlikti visi darbai, kurie buvo numatyti projekte ir vadovaujantis taisyklėmis įgyvendintas projekto viešinimas (seminarai/lauko dienos/konferencija).

Papildomai Rūmai grindė naujojo projekto būtinumą: būtinas projekto plėtojimas ir tobulinimo darbai, kad pritraukti daugiau pirkėjų ir įtraukti platesnį ratą tautinio paveldo gamintojų ir amatininkų, kurie turi (gamina) sertifikuotą A ir B kategorijos tautinio paveldo ženklų produkciją. Taip pat paaiškino, kad įgyvendinus projektą: bus išplėta galimybė į el. parduotuvę įtraukti daugiau tautinio paveldo gamintojų ir kūrėjų; bus užtikrinta naujų gamintojų įtrauktis į projektą (pasitelkiant grupių susitikimus ir kt. viešinimo renginius); bus parengtos kokybiškos fotonuotraukos; visi produktai/gaminiai/paslaugos bus glaustai, bet išsamiai aprašyti lietuvių ir anglų kalba; bus nufotografuota, aprašyta ir išversta iš lietuvių kalbos į anglų ne mažiau kaip 100 tautinio paveldo sertifikatų turinčių prekių/gaminių/tradicijų ir patalpinta parduotuvėje (1 t., b. l. 182–188).

Skundžiamame Potvarkyje nurodyta, kad išanalizavus Paraiškoje bei visuose atsakymuose pateiktą informaciją, nustatyta, kad abu projektai turi dubliavimosi požymių: 1) Įvykdyto projekto metu buvo sukurta ta pati e-verslo sistema www.madebylithuanians.com; 2) parama buvo skirta analogiškomis e-prekybos sistemos sudėtinėms dalims sukurti; 3) parodomasis bandymas ankstesnio projekto metu buvo pademonstruotas tais pačiais būdais, kuriuos pareiškėjas numatęs ir Naujojo projekto metu; 4) pasikartojantis projektų pavadinimas abiejuose projektuose (ankstesniajame naudojama sąvoka „naujos“ neatliepia inovatyvumo sąvokos naujajame projekte; 5) Naujasis projektas nepasižymi naujomis technologijomis, idėjomis ar metodais naujuose procesuose, t. y., neatitinka Įgyvendinimo taisyklių 4.5 papunktyje minimos inovacijų sąvokos; 6) abiejuose projektuose numatyti tie patys galutiniai naudos gavėjai – tradiciniai amatininkai (ta pati tikslinė grupė); 7) numatyta dvikalbė (lietuvių ir anglų kalbomis) e-prekybos sistema tokia jau buvo ir įgyvendintame projekte; 8) tiek buvusiu, tiek planuojamu projektu numatyta skatinti tautinio paveldo produktų ir gaminių prekybą Lietuvoje ir užsienyje; 9) numatyti esamos el. parduotuvės tobulinimo darbai (kuriami ir tobulinami sprendimai, kurie padeda apdoroti ir vykdyti pirkėjų užsakymus, kad kuo mažiau turėtų dalyvauti žmonės; naujų modulių sukūrimas, prekių sandėlių veiklos automatizavimas; asortimento ir likučių tiekimo grandinės valdymas, didžiųjų duomenų ir dirbtinio intelekto naudojimas kiekvieno perkančiojo apsipirkimo kelionės individualizavimui) nėra pakankamas argumentas finansuoti naująjį projektą, kaip ir numatoma galimybė įtraukti į prekybos procesą daugiau tautinio paveldo gamintojų ir kūrėjų; 10) pareiškėjo IT specialisto išvardinti technologiniai skirtumai tarp esamos ir būsimos e-prekybos sistemų nėra

svari priežastis, dėl ko turėtų būti finansuojamas Naujasis projektas; 11) pareiškėjo ketinimas sujungti turimą el. parduotuvę su Pragma buhalterine programa, kai programos įskiečiai esant pardavimui suformuoja ir išsiunčia sąskaitą faktūrą automatiškai į Pragma, kaip ir idėja apjungti dviejų skirtingų tipų prekių sandėlius, nėra pagrindas skirti projekto finansavimui prašomą 140 896,00 Eurų sumą.

Iš nurodyto reglamentavimo matyti, jog projektams, kurie dubliuojasi su anksčiau vykdytais projektais, parama nėra skiriama. Nagrinėjamu atveju, iki priimančiam skundžiamam Potvarkį, Agentūra buvo įpareigota ir išsamiai aiškinosi dėl pareiškėjos įvykdyto ir Naujojo projekto dubliavimosi, teiraudamasi siuntė pareiškėjai specifinius klausimus, vertino jos pateiktus atsakymus. Potvarkyje atitinkamai pakankamai išsamiai išdėstytos aplinkybės ir jų pagrindu padarytos išvados, jog minėti abu projektai dubliuojasi. Komisija, išanalizavusi byloje esančią medžiagą ir išklausiusi bylos šalių išsakytus argumentus Komisijos posėdyje, neturi pagrindo nepritarti Potvarkyje padarytoms išvadoms dėl abiejų projektų dubliavimosi. Atitinkamai atmestini pareiškėjos skunde nurodyti iš esmės subjektyvūs argumentai (jos nuomonė), jog projektų dubliavimosi nėra.

Pareiškėjos skundo argumentas, jog anksčiau buvo suformuota praktika, kuomet parama skiriama projektams, kuriais tobulinami anksčiau sukurti produktai, todėl pareiškėja esą turėjo pagrįstą ir teisėtą lūkesčių, kad valstybės institucija elgsis nuosekliai ir toliau laikysis savo suformuotos praktikos, taip pat atmestini. Šioje byloje yra sprendžiami klausimai, nesusiję su anksčiau administruotomis paraiškėmis, ir tai, jog ankstesnės paraiškos tuo metu galiojant kitam reglamentavimui buvo vertinamos kitaip, negali paneigti skundžiamo Potvarkio pagrįstumo. Viešojo administravimo subjektas negali paramos gavėjo teisių riboti labiau, o paramos gavėjas negali turėti lūkesčių daugiau, negu numato atitinkami teisės aktai. Asmuo gali turėti teisėtų lūkesčių tik dėl teisėtai įgytų teisių ir teisėtų interesų (žr., pvz., LVAT 2013-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-288/2013, 2012-12-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-3164/2012 ir kt.).

Taip pat nereikšmingas Potvarkio pagrįstumui ir subjektyvus pareiškėjo nurodomas argumentas, jog skundžiamas sprendimas esą nenaudingas Lietuvai, nes svetainė taps nebepopuliari, neatitiks rinkos poreikių ir klientų lūkesčių. Pareiškėja, anksčiau sukūrusi el. parduotuvę, turi pasirūpinti anksčiau įgyvendinto projekto tęstinumu ir turi galimybes kitu būdu užtikrinti finansavimą jos tobulinimui. Komisija pritaria Ministerijos atsiliepime nurodytiems teiginiams, jog paramos teikimas tos pačios el. parduotuvės tobulinimui reikštų neatsakingą ir neteisėtą valstybės lėšų panaudojimą, nepasiekiant įgyvendinimo taisyklėse nurodytų tikslų. Komisijos vertinimu, Potvarkiu pagrįstai nustatyta, jog tos pačios ankstesniu projektu sukurtos el. platformos (el. parduotuvės) planuojamas patobulinimas šiuo atveju negali būti finansuojamas, nes neatitinka įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunktyje nustatytos tinkamumo gauti paramą sąlygos.

Potvarkyje taip pat nurodyta, kad Naujasis projektas neatitinka ir inovacijų sąvokos, nes nepasižymi naujomis technologijomis, idėjomis ar metodais naujuose procesuose. Komisija pažymi, jog išvada, kad projektas neatitinka inovacijų sąvokos, Potvarkyje nėra pakankamai pagrįsta. Tačiau šiuo atveju nustačius, jog dėl neatitikties įgyvendinimo taisyklių 23.2.12 papunkčiui parama Naujajam projektui negali būti skiriama remiantis vien šiuo pagrindu, išsamesnių argumentų dėl neatitikties inovacijų sąvokai nepateikimas Potvarkyje nėra pagrindu jį panaikinti ir įpareigoti paraišką vertinti pakartotinai.

Apibendrinant, Komisija neturi pagrindo tenkinti skundo remiantis jame nurodytais motyvais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų skundą, kuriuo prašoma panaikinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kanclerio 2023-02-09 potvarkį Nr. 4D-22(1.8E) ir pareigoti iš naujo išnagrinėti Rūmų paraišką Nr. 14PA-KK-21-1-08736-PR001 bei priimti dėl jos teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Kurpuvesas

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Vilma Drigotienė